

ÅRSRAPPORT 2021

INTERNÁŠUNÁLA SÁMI FILBMAINSTITUHTTA

INNLEDNING

2021 var vellykket for samisk filmnæring på tross av Covid-19-situasjonen. Flere samiske filmer hadde premiere, deriblant to full-lengde dokumentarfilmer og to full-lengde barnefilmer som vi dubbet til samisk.

ISFIs rolle har styrket seg fra år til år. ISFI har bevisst jobbet med å utvikle og støtte samiske filmskapere og har blant annet arrangert kursing, sørget for internasjonal finansering og banet vei for samiske filmskapere til store internasjonale filmarenaer.

Søstrene Marja Bål Nango og Ingir Bål konkurrerte om Oscar-nominasjon i kategorien kortfilm med kortfilmen «Njuokčamat. Selv om filmen ikke ble nominert, var det en stor ære å bli kvalifisert til nominasjon av verdens største urfolksfilmfestival, ImagiNative. De ble også invitert til workshopen Screenwriters Lab på Sundance filminstitutt, der de får utvikle egne filmprosjekter. Der deltar 16 filmskapere fra hele verden, som er blitt valgt ut blant 3200 kandidater.

I 2021 kunngjorde ISFI i samarbeid med Office for Contemporary Art Norway og Norsk Filminstitutt prosjektet Árran 360, der seks samiske filmskapere har utviklet og begynt å produsere 360-filmer. Disse filmene skal vises på Venice Biennalen 2022, i en spesiell lavvo med 360-graders skjerm. Dette prosjektet er en del av opplegget der den nordiske paviljongen endres til samisk paviljong.

I året som gikk publiserte ISFI i samarbeid med Samisk Filmarbeiderforbund og Ofelaš rådgivergruppe for filmskaper veilederen «Ofelaš – Etiske råd for filmproduksjon med samer og samisk kultur». Intensjonen med Ofelaš-veilederen er å ivareta ulike formål. Rådene er først og fremst tenkt som en praktisk veiledning for filmskaperne i hvordan man kan gjennomføre arbeidet på en hensynsfull og respektfull måte overfor samene, når filmen omhandler samiske temaer eller samiske karakterer. Samtidig ønsker vi å ha sentrale samiske verdier i fokus og gi veiledning i hvordan man kan unngå feilfremstillinger og kulturell appropriasjon. Dokumentet vektlegger fordelene ved å dele og lære av hverandre og respektere kunstnerisk frihet.

ISFIs ROLLE

Internasjonalt Samisk Filminstituttets oppgave er å støtte og utvikle filmnæringer på tvers av landegrensene i hele Sápmi; I Norge, Sverige, Finland og Russland. I 2021 finansierte ISFI utvikling og produksjon av 30 filmer i Norge, 6 i Sverige og 16 i Finland. Dette ser man også resultatene av på internasjonale filmfestivaler som Nordisk Panorama filmfestival 2021 og Tromsø Internasjonale filmfestival (TIFF) 2022, der hele 12 samiske filmer ble vist.

Dette viser at vi er på god vei til å oppfylle vårt mål om å skape en solid og innovativ samisk filmindustri som er synlig og attraktivt globalt, og som skaper arbeidsplasser og gode levekår for nye og unge filmskapere i nord. For oss samer er det også viktig at vi selv får fortelle våre egne fortellinger og på den måten utforme vår egen fremtid.

For å styrke samisk film har ISFI helt fra starten av bygget opp et sterkt internasjonalt nettverk og vi har mange samarbeidspartnere over hele verden, som for eksempel Berlinale European Film Market and co-production market, Sundance Film Institute, Canada Media Fund og Telefilm Canada. På grunn av Covid-19-situasjonen var det ikke gjennomførbart i 2021, men vanligvis deltar vi hvert år i European Film Market-arrangementet og markedsfører urfolksfilmer sammen med ti andre internasjonale samarbeidspartnere.

I 2021 fortsatte ISFI samarbeidet med NRK Drama om å utvikle dramaserier, og initierte også et nytt samarbeid med YLE Drama. Intensjonen med dette samarbeidet er å utvikle tv-serien Story Hunters Sápmi. Story Hunters Sápmi blir utviklet og produsert i perioden 2022 -2024.

I 2021 opprettet ISFI også dialog med Netflix om et mulig samarbeid.

Vi har arbeidet videre med samarbeidet som ble opprettet med Samisk høgskole i 2019 om den første formelle samiske filmutdannelsen, en bachelorutdanning innen film. Utdannelsen er en del av samisk journalistutdanning og innebærer fem filmkurs over tre over. I 2022 starter manusutviklingskurset Indigenous traditional story and screenwriting og etter det planlegges et produksjonskurs der filmideer utvikles til produkt.

I 2021 ga ISFI kompetansetilskudd til filmstudenter, som resulterte i seks nye samiske kortfilmer i forbindelse med filmutdannelsen.

Meld.St.30 «En fremtidsrettet filmpolitikk»

Boks 10.2 Departementets konklusjoner om ISFI:

«Tilskuddet til Internasjonalt Samisk Filminstitutt videreføres. Vilkår for bruk av det statlige tilskuddet utvides til også å åpne for at ISFI kan gi produksjonstilskudd til spillefilm og serier.»

FINANSIERING ISFI 2021

Internasjonalt Samisk Filminstitutt fikk 9 695 000 kr i statstilskudd fra Kulturdepartementet til samiske filmtiltak i 2021. Statstilskuddet har økt jevnt fra 2013 og dette resulterer i stadig flere samiske filmer.

Kulturdepartementet i Norge	9 695 000 kr
Kulturdepartementet i Finland	509 523 kr
Sametinget	2 640 000 kr
Internasjonale prosjekter	1 552 074 kr
Finansiering totalt	14 396 597 kr

FILMPRODUKSJON

I 2021 har ISFI gitt utviklings- og produksjonstilskudd til sju spillefilmer, 24 dokumentar- og kortfilmer og to tv-serier. Se eget vedlegg med statistikk over tildelte tilskudd i 2021.

I tillegg har ISFI et pågående samarbeid med NRK Drama og NRK Sápmi om produksjon av to tv-dramaserier og to tv-serier for barn og ungdom. Tv-seriene har premiere i 2022-2023.

I året som gikk var flere spillefilmer under utvikling og produksjon enn tidligere. 11 spillefilmer var under utvikling og ISFI ga produksjonstilskudd til fem spillefilmer.

PREMIERER OG PRISVINNERE

I 2021 var det seks samiske filmpremierer. I tillegg var det førpremiere på en animasjonsfilm for barn som er dubbet til nord- og sørsamisk.

EATNAMEAMET

Regissør Suvi Wests dokumentarfilm, som vant Kyrkans mediestifelses filmpris 2021 og prisen «Audience favourite» på Tampere Filmfestival 2021. Filmen var også nominert til prisen «Beste nordiske dokumentarfilm» på Nordisk Panorama

KOFTEPOLITIET

Kortfilm med den samiske filmskaperen Egil Pedersen som regissør. Filmen vant prisen «Honorable Mention» på Thomas Edison Filmfestival 2021 i Hoboken, New Jerseys

AINBO – AMAZONASA VÁRJALEADDJI

Animasjonsfilm som hadde premiere i 2021. Den ble dubbet til nordsamisk ved ISFI

HÁLDI

Kortfilm, regissør Ann Holmgren

EALÁT

Kortfilm, regissør Elle Márjá Eira

DEATTÁN

Kortfilm, regissør Tomi Lampinen

I tillegg til disse filmpremierer vant den kjente filmskaperen Amanda Kernell tre Guldbagge-priser i Sverige med filmen «Charter», blant annet Guldbaggen for beste regi. I 2021 arbeidet Amanda Kernell med utvikling av en ny samisk spillefilm.

KVINNEANDEL I SAMISK FILMNÆRING

Samisk filmbransje og urfolksfilmbransjen generelt har alltid hatt en betydelig høyere andel kvinnelige produsenter og regissører enn samfunnet ellers. I 2021 utgjorde kvinneandelen av alle tildelte utviklings- og produksjonstilskudd 65 % av produsentene og 74 % av regissørene. Dette er en liten nedgang siden 2020.

ADMINISTRASJON

ISFI eies av Kautokeino kommune (51 %) og Sametinget i Norge (49 %).

Styret i ISFI:

Tor Sara (NO) – styreleder

Oskar Njajta Östergren (SE) – styremedlem

Isak Ole J. Hætta (NO) – styremedlem

Anne Kirste Aikio (FI) – styremedlem

Gunn Britt Retter (NO) - styremedlem

ISFI har tre faste ansatte; direktør, filmkonsulent og produksjonskoordinator. I tillegg har underselskapet Duottar Studio en teknisk leder og en administrativ prosjektmedarbeider, som arbeider med strømmetjenesten Sapmifilm, prosjektet Árran 360 og filmvisninger. Målet er 9 permanente stillinger

Filmproduksjonsvirksomheten øker hvert år, noe som også medfører økt administrasjon og oppfølging av samiske filmskapere og prosjekter.

Samiske filmer og andre urfolksfilmer tiltrekker mange og er synlige globalt, noe som viser en økende interesse for samisk film. I den forbindelse får vi stadig flere invitasjoner til å delta i ulike filmfestivaler og andre arrangementer. Det viser at det er behov for å styrke ISFIs administrasjon, distribusjon og internasjonal aktivitet.

DUOTTAR STUDIO OG DUBBING

ISFI ønsker å bygge opp en samisk dubbenæring. I 2021 dubbet ISFI sammen med underselskapet Duottar Studio animasjonsfilmen «Ainbo – Amazonasa várjaleaddji» til nordsamisk. Målet er å få på plass en permanent og kostnadsbesparende produksjonsmodell for dubbing av barnefilmer og tv-serier til samisk. Vi har stor tro på at spesielt dubbing av nye filmer til samisk vil være en effektiv måte å øke antallet samiskspråklige filmer på, spesielt for barn og unge.

I 2020-2021 har ISFI bygget opp et nytt lydstudio i Kautokeino. Duottar Studio er et filmlydstudio med redigeringsfasiliteter som kan leies ut til profesjonell filmproduksjon. Åpningen av Duottar Studio skjer i april 2022.

BARN OG UNGE

ISFI ønsker med sin virksomhet å prioritere film til barn og unge, fordi vi ser at det fins lite film- og medieinnhold på samisk. Dubbing spiller blant annet en viktig rolle i dette, og ISFI tilbyr workshops, kurs og filmvisninger for samiske barn og unge.

Målet er å utvikle historier med utgangspunkt i våre tradisjonelle fortellinger som munner ut i produksjoner for samiske barn. ISFI gjennomførte i 2021 et manuskurs der 19 forfattere deltok, som pitchet prosjektene sine til nordiske finansierer i forbindelse med TIFF 2021 og barne- og ungdomsfilmfestivalen 2021 TIFF Junior. To av disse ble plukket ut for å videreutvikle ideene sine. Den ene forfatteren, Lisa Marie Kristensen, med spillefilmprosjektet sitt «Girls» ble også tildelt Norsk Filminstituttets manusstipend. Filmen blir trolig klar for produksjon høsten 2022.

Også den første samiske animasjonsfilmen for barn, Bautafilms «Saajven jih elmien gaske» ble klar til produksjon. ISFI har sett det som viktig å støtte dette prosjektet helt fra starten av.

Gjennomførte aktiviteter ISFI 2021

Nr	Aktivitet – beskrivelse av planlagte faglige prosjekter og andre aktiviteter i 2021	Mål for aktiviteten – oppnådd / ikke oppnådd, samt ev. årsak for ikke oppnådd mål	Antall besøkende på aktiviteten, og målgruppe for aktiviteten	Resultater
1	Samisk manuskurs spillefilm barn. 15 mnd. kurs, digitale samlinger 1 gang per mnd.	10 nye samiske spillefilmer pitches på TIFF 2021	10 deltakere, 3 mentorer	Digitale workshops og manusutvikling på samisk
2	Berlin Film Festival 2021	European Film Market deltakelse Native Fellow	1	Tystnaden i Sápmi regissør Linn Henriksen deltok i Native Fellow på European Film Market
3	Samisk dramaserie for barn og unge	Forfattersamarbeid NRK drama/ISFI	4 forfattere og filmskapere	Samisk dramaserie for barn og unge med premiere 2023
4	Árran 360	6 nye 360-kortfilmer	6 forfattere og filmskapere, 6 produksjonsselskaper og team, 6 fra ISFI-team	360-kortfilmer vises i forbindelse med Venice Biennalen 2022
5	Samisk dramaserie for voksne	Samarbeid 2 forfattere NRK drama/ISFI	2 samiske filmskapere	Utvikle den første samiske dramaserien med premiere i 2023
6	Samisk filmutdannelse	9 studenter, Samisk høgskole/ISFI	9 studenter	Rekruttere nye samiske filmskapere
7	Eanni Muu olle ruoktot	Pre-premiere TIFF Junior 2021	5 skuespillere og team	Samiskspråklig film for barn og kompetanseheving innen dubbing
8	Story Hunters Sápmi	Kick-off november 2021, samarbeid mellom Yle drama og ISFI	25 deltakere på første workshop 2021	Serie med 10 kortfilmer, premiere 2024

9	Ainbo -Amazonasa várjaleaddji premiere	Premiere mai 2021	15 skuespillere og team	Samiskspråklig film for barn og kompetanseheving innen dubbing
10	Arctic Chills filmserie	5 urfolksfilmer i produksjon fra hele det arktiske området	10 filmskapere	Urfolksfilmer i samarbeid med premiere 2023
11	Duottar Studio	Etablere ISFI underselskap og bygge opp lydstudio	4 (ISFI team)	Duottar Studio bygget 2021. Duottar Studio blir en viktig del av kompetansehevingen innen samisk filmnæring
12	Utviklingstilskudd til film	32 filmer fikk utviklingstilskudd for til sammen 2 250 000 norske kroner	Mellom 3-400 filmskapere / team estimert totalt	Nye samiske filmer i utvikling
13	Produksjonstilskudd til film	21 filmer fikk produksjonstilskudd for til sammen 7 945 000 norske kroner	Mellom 3-400 filmskapere / team estimert totalt	Nye samiske filmer i utvikling
14	Annen tilskudd	Til sammen rundt 536 000 norske kroner	50 filmskapere og team	Nye samiske filmer og kompetanseheving
15	York University	Samarbeid søknad 25 millioner kroner fra Canada, Arctic Indigenous Film Fond/ISFI, prosjekt 2022-2027	2 (ISFI team)	Svar på søknad 2022
16	Sapmifilm	Utvikling og relansering www.sapmifilm.com strømmetjeneste	6 (ISFI team, Norgefilm, Forest People)	Arena for visning av samiske filmer og andre urfolksfilmer og forbedring av tilbudet, relansering 2022
17	Ofelaš (Pathfinder) filmveileder	Utforming av samiske filmråd i samarbeid med Samisk filmarbeiderforbund og Ofelaš rådgivergruppe	10 rådgivere og prosjektmedarbeidere	Ofelaš veileder for filmproduksjon ble publisert 2021

18	Arctic Indigenous Film Fund	Strategiarbeid finansiering, prosjektmedarbeider Jason Ryle fra Canada	10 (styre og prosjektmedarbeidere)	Første finansører og AIFF ambassadører, arbeidet fortsetter i 2022
19	ISFI nye nettsider	Samarbeid ARVU / Vitikka / ISFI	6 (ISFI team og samarbeidspartnere)	Nye nettsider ble publisert 2021
Totalt		Gjennomført alle planlagte tiltak i 2021	990 totalt	Mange samiske filmskapere som vinner priser internasjonalt og høy aktivitet i forbindelse med kompetanseheving i samisk filmnæring

MARKEDSFØRING OG DISTRIBUTJON AV SAMISKE FILMER

ISFI har aktivt markedsført samiske filmer til ulike festivaler, deriblant Toronto Filmfestival og Nordisk Panorama. Dette arbeidet har gitt resultater og mange samiske filmer har blitt vist på filmfestivaler og scener internasjonalt. Vi har også prioritert våre egne samiske filmfestivaler som for eksempel Skåbmagovat, som er en viktig arena for samiske filmskapere.

Samiske filmer er blant annet blitt vist på arrangementer som Nordic Museum 4th annual Sámi Film Festival i Seattle og samiske dager på British museum. Dette er arenaer som hvert år viser samiske filmer. ISFI har vært en aktiv deltaker i arrangering av filmvisninger og utforming av filmprogram for festivaler og arrangementer.

ISFIs INTERNASJONALE PROSJEKTER

Árran 360 i samarbeid med Office for Contemporary Art Norway og Norsk Filminstitutt.

Arctic Indigenous Film Fund (AIFF) ble etablert i mars 2018. Dette er et samarbeid mellom Canada Media Fund, Nunavut Film Corporation i Canada, Sundance Institute i USA, Film Greenland på Grønland og Sakha-Film i Russland. I 2021 ble filmfondets første ambassadører utnevnt, de kjente filmskaperne og skuespillerne Nikolaj Coster-Waldau (GOT, SHOT CALLER, AGAINST THE ICE), Nukâka Coster-Waldau (ANORI, FORBRYTELSEN, THIN ICE) og Baltasar Kormákur (EVEREST, ADRIFT, KATLA). De har bidratt med å markedsføre og gjøre AIFFs arbeid og virksomhet kjent. I 2021 fikk AIFF også sine første finansierer, og vi fikk sette i gang de første produksjonene.

Stories from the Ice er et fireårig pilotprosjekt i perioden 2018-2023. Canada, Grønland, Norge og Russland er med i prosjektet, som består av følgende tiltak:

Arctic Chills – En skrekkfilmserie om urfolks mytologi og arktiske urfolk. Den første filmen er ferdig, men på grunn av covid-19-situasjonen er flere filmproduksjoner og filmopptak blitt utsatt.

Tundra Film Camps – Den første Tundra Film Camp ble holdt i Dudinka, Russland, i 2019, der urfolksungdom lærte å lage film i samarbeid med samiske filmskapere og Moscow State University of Film. Neste Tundra Film Camp var planlagt arrangert i 2021 i Alaska, men på grunn av covid-19-begrensninger kunne det ikke arrangeres.

Digital Talent hubs – Etablere Digital Talent hubs slik at unge mennesker over hele Arktis har tilgang til de nyeste digitale applikasjonene, spesielt for å jobbe i en verden av animasjon, VR, VFX, forskjellige apper og spill.

Story Hunters Sápmi – utvikle og produsere en tv-serie bestående av 10 kortfilmer i samarbeid med Yle Drama.